



Breksits

Publicēts: 12.01.2021.

2020. gada 31. janvārī notika Apvienotās Karalistes izstāšanās no Eiropas Savienības jeb breksits. Savukārt 2020.gada nogalē tika panākta Eiropas Savienības un Apvienotās Karalistes Tirdzniecības un sadarbības vienošanās. Detalizētāka informācija par Eiropas Savienības-Apvienotās Karalistes nākotnes attiecībām ir pieejama [Ārlietu ministrijas mājas lapā](#).

Apvienotās Karalistes izstāšanās no Eiropas Savienības nav ietekmējusi izglītības dokumentu un akadēmisko grādu atzišanas kārtību izglītības un studiju uzsākšanai vai turpināšanai Latvijā vai Apvienotajā Karalistē. Spēkā būs līdzšinējā kārtība un izglītības dokumentu atzišana notiks kā līdz šim. Savukārt ir izmaiņas profesionālās kvalifikācijas atzišanas kārtībā.

Izglītības un zinātnes ministrijas kompetences jomās Apvienotā Karaliste atbilstoši panāktajam vienošanās līgumam turpinās piedalīties Eiropas Savienības pētniecības programmās 2021.-2027. gadu periodā, tomēr tā nepiedalīsies izglītības, jaunatnes un sporta programmas Erasmus+ jaunajā periodā.

Apvienotās Karalistes dalība Eiropas Savienības programmās

Apvienotā Karaliste kā asociētā valsts turpinās piedalīties visās Apvārsnis Eiropa programmas daļās, tostarp arī Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūtā. Apvienotajai Karalistei 2021.-2027.gada iemaksām tiek pielāgotas atbilstoši aprēķinātās summas. Vienlaikus Apvienotā Karaliste vairs nepiedalās Eiropas Inovāciju padomē, kas ir Apvārsnis Eiropa apakšprogramma.

Apvienotā Karaliste piedalās Kopīgās pētniecības centra darbībās ar novērotāja tiesībām centra valdē. Apvienotajai Karalistei ir pārstāvniecības tiesības Eiropas Pētniecības telpā, kā arī ir tiesības piedalīties Eiropas Pētniecības infrastruktūru stratēģijas foruma (ESFRI) Ceļa kartē iekļauto Eiropas Pētniecības infrastruktūru konsorcijs.

Apvienotā Karaliste kā asociētā valsts piedalās EURATOM Pētniecības un mācību programmā.

Apvienotā Karaliste piedalās Eiropas Savienības Zemes novērošanas programmā Copernicus ar tādām pašām tiesībām, kas vienlīdzīgas citiem iesaistītajiem reģioniem. Attiecībā uz Eiropas Savienības satelītu uzraudzības un izsekošanas programmu Apvienotā Karaliste tiek dotas piekļuves tiesības atbilstoši spēkā esošai Eiropas Savienības likumdošanai.

Apvienotā Karaliste turpina dalību Erasmus+ programmas 2014.-2020.gada aktivitātēs. Saskaņā ar Eiropas Komisijas sniegto informāciju tos Erasmus+ projektus (gan 1.pamatdarbības "Mācību mobilitātes" (KA1), gan 2.pamatdarbības "Stratēģiskās partnerības" (KA2) ietvaros), kuros kā partneris iesaistīta Apvienotā Karaliste un kuri uzsākti šajā programmas finanšu periodā – līdz 2020. gada 31. decembrim, varēs īstenot kā plānots, papildus ievērojot jaunus Apvienotās Karalistes un Eiropas Savienības imigrācijas noteikumus.

Valsts izglītības attīstības aģentūra kā Erasmus+ nacionālā aģentūra sniegs katram projekta īstenotājam atbilstošu informāciju par iesākto projektu pabeigšanu, kur projekta partneris ir kāda institūcija no Apvienotās Karalistes.

Saskaņā ar šobrīd pieejamo informāciju, uzsākot jauno Erasmus+ programmas periodu, 2021.gadā Apvienotā Karaliste Erasmus+ programmā ierastajā dalībvalsts statusā nepiedalīsies.

Aktuālā informācija par breksita jautājumiem Erasmus+ programmas kontekstā pieejama [Eiropas Komisijas mājas lapā](#).

Vienlaikus, ņemot vērā to, ka Apvienotā Karaliste un Eiropas Savienība nav spējušas panākt vienošanos par abpusēji izdevīgiem

nosacījumiem Erasmus+ programmā, Apvienotā Karaliste no šī gada septembra plāno ieviest jaunu starptautisku izglītības apmaiņas programmu – Tūringa programmu, ar mērķi veicināt sociālo mobilitāti. Detalizētāka informācija par Tūringa programmu atrodama [šeit](#).

Profesionālo kvalifikāciju atzīšana

Veicot profesionālās kvalifikācijas atzīšanu, visi iesniegumi par Apvienotajā Karalistē iegūtās profesionālās kvalifikācijas atzīšanu Latvijā, ir jāizskata saskaņā ar kārtību, kas noteikta likumā "Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu" un uz tā pamata izdotajiem Ministru kabineta noteikumiem. Visi iesniegumi par profesionālās kvalifikācijas atzīšanu, kas saņemti līdz 2020.gada 31.decembrim, ir jāizskata un lēmumi jāpieņem līdzšinējā kārtībā.

No 2021.gada 1.janvāra Apvienotajā Karalistē un Latvijā iegūto profesionālo kvalifikāciju atzīšanā darbojas kārtība, kāda attiecināma uz trešo valstu profesionālās kvalifikācijas atzīšanu. Nākotnes vienošanās paredz Eiropas Savienības un Apvienotās Karalistes līmenī izstrādāt vadlīnijas, lai atvieglotu kvalifikāciju atzīšanas procesu. Līdz tam Latvijā iegūtas profesionālās kvalifikācijas atzīšanai Apvienotā Karaliste piemēros savu regulējumu, un Eiropas Parlamenta un Padomes 2005.gada 7.septembra direktīva 2005/36/EK par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu tai nebūs saistoša.

Vienlaikus, 2021.gada 7. janvārī Ministru kabineta sēdē tika pieņemti grozījumi Ministru kabineta noteikumos, kuri nosaka kārtību, kādā atzīst profesionālo kvalifikāciju pastāvīgai profesionālajai darbībai Latvijā. Grozījumi paredz saīsināt profesionālās kvalifikācijas atzīšanas termiņus diasporas pārstāvjiem [lasīt šeit](#).

<https://www.izm.gov.lv/lv/breksits>